

EEN STREEP DOOR DE STAD

WIE?

Frank Wesdijk, werkzaam als docent Geschiedenis, Maatschappijleer 1, 2 en Maatschappijwetenschappen aan het Luzac College en het VAVO Lyceum van ROC van Twente.

WAT?

Een les aan 4-vmbo-tl over de Berlijnse Muur uit het themakatern Koude Oorlog.

ACHTERGROND?

Vroeger wilde ik altijd militair worden of historicus. Via wat omwegen ben ik terechtgekomen op de lerarenopleiding geschiedenis en heb daar nooit een seconde spijt van gehad. Ik geniet elke dag van voor de klas staan!

WAT VIND JE LEUK AAN JE VAK?

Het is heerlijk om mensen te helpen met zaken waar ze moeite mee hebben en een besef te creëren over de vorming van onze wereld van vandaag. Het zijn niet alleen de jaartallen, de personen en de gebeurtenissen, maar de oorzaken, de gevolgen en de relatie tussen verleden, heden en toekomst die belangrijk zijn.

... IN EEN PAAR WOORDEN:

Enthousiast, nieuwsgierig, verteller, humor, motiveren.

TIPS VOOR COLLEGA'S

Maak gebruik van de creativiteit en fantasie van vmbo-leerlingen. Deze leerlingen kunnen ontzettend leuk gebeurtenissen relativeren. Hou ze hersenactief en geef ze continu het gevoel dat zij een essentieel deel vormen van de les. Ik gebruik bij het vragen stellen het trucje 'niet roepen, geen vingers' en 'check in duo's': iedereen zelf laten nadenken (max. 2 minuten), in tweetallen tot een gezamenlijk antwoord komen (max. 3 minuten) en dan een duo kiezen om het gekozen antwoord in de groep te gooien. Iedereen moet dan wel actief meedoen, want iedereen kan de taak krijgen het antwoord kenbaar te maken en de daaropvolgende discussie te leiden.

WAT DOE JE OVER TIEN JAAR?

Ik geniet van het onderwijs, maar hoop over tien jaar les te kunnen geven aan een lerarenopleiding geschiedenis om een nieuwe generatie enthousiaste docenten klaar te stomen.

Tekst: **Daan van Leeuwen**

MIJN SUCCESES

Ik heb in het vmbo geleerd dat beeldvorming en structuur ontzettend belangrijk zijn voor het leereffect. De les wordt geopend met de lesdoelen en het bespreken van de opzet van de les. Deze les gaat over de Berlijnse Muur en de rol van deze muur binnen de kenmerkende aspecten van de Koude Oorlog. Na een terugkoppeling op de eerder verworven kennis van de Koude Oorlog begint de instructie over de Berlijnse Muur. De leerlingen maken gedurende alle lessen over de Koude Oorlog oorzaak-gevolgschema's om alle gebeurtenissen te ordenen en in een context te plaatsen. Bij de uitleg gebruik ik het digitale kaartenprogramma Centennia, waar de leerlingen heel duidelijk de bijzondere positie van (West-)Berlijn kunnen zien binnen de deling van Europa. Het fungeerde immers als een eiland in de Sovjet-invloedssfeer. De instructie is vooral gericht op 'wat' er op het moment van de bouw plaatsvond. Hiervoor gebruik ik een aflevering van Geert Maks In Europa waarin voormalig Stasi-officier Hagen Koch vertelt hoe hij destijds een pot verf, kwast en kaart kreeg en de opdracht een lijn te verven dwars door Berlijn. Het fragment is bruikbaar omdat het een beeld geeft van iemand die zo direct betrokken was bij de bouw van de muur. We bespreken de gevolgen van de bouw voor Berlijn. Na de uitleg laat ik op het bord een kaart van de stad zien waarin ze zelf leven. Door deze kaart zet ik een grote streep en vraag de leerlingen zich voor te stellen dat vanaf morgen de stad waar zij leven gescheiden is in twee delen. Ik bespreek met de leerlingen wat de gevolgen zijn van een dergelijke scheiding. Wat zijn de effecten op hun persoonlijke leven: familie, school, sport en hobby? Na afloop gaan de leerlingen in duo's bespreken wat ze hebben gezien en samen een element kiezen wat zij het meest indrukwekkend vonden. Een aantal duo's worden uitgenodigd hun gekozen stuk te bespreken met de klas en dan barst de discussie los. Na afloop checken we of de lesdoelen gehaald zijn door middel van Kahoot, een digitale quiz die ze met hun telefoon kunnen doen. ■

Het digitale kaartenprogramma Centennia.